

sikker paa, at det ikke er nær saa vanskeligt for Beboere, der have 1 Milks Vej til Kirken, at søge denne, som det er for Beboerneovre paa den lille Ø, jeg her har nævnt, Skarø, at komme over til Drejø. Jeg vil derfor meget bede den højtærede Minister og det ærede Finansudvalg om at tage denne Sag under Overvejelse og tænke paa, om man ikke vil finde, at det vilde være rigtig, naar Finansloven kommer til 2den Behandling, at stille Forslag om en Bevilling til et Kapel paa den nævnte Ø. Jeg ved, at Beboerne derovre ere villige til at bringe saa store Ofre, som de have Evne til, men deres Evne er ikke stor, da det kun er en lille Ø, og Beboerne ere for det meste Smaafolk og Fiskere. Men saa vidt jeg ved, har man dog tilbudt at ville udlægge en Kirkegaard og staffe Byggeplads til Kapellet, saa hvis den højtærede Minister mener at kunne tage denne Sag under Overvejelse og muligvis afhjælpe den virkelige Nød, der er derovre, vil han gøre en god Gerning for de Beboere, som bo paa den lille Ø. — Derefter ønsker jeg at gøre et Par Bemærkninger om en Bevilling paa § 26 paa Finansloven under Kultusministeriets Budget. Det er den bekendte Bevilling om Tilskud til Lærernes Lønning. Ærede Medlemmer vide jo, at Rigsdagen i ikke saa længe har bevilget et saadant Tilskud. Den første Bevilling blev givet i 1878, og Størrelsen var da 300,000 Kr. Dette Beløb bliver, som bekendt, uddelt saaledes, at de Lærere, som have tjent fra 5—10 Aars, faa 1 Portion, Lærerne med fra 10 til 20 Aars Anciennitet faa 1½ Portion, og Lærerne med over 20 Aars Tjenestetid 2 Portioner, dog saaledes, at ingen Embedsløn med Tillæg maa overstige 1,600 Kr. paa Landet og 2,000 Kr. i Byerne. I Begyndelsen var hver Portions Størrelse gennemsnitlig 150 Kr., men paa Grund af, at flere Embeder bleve oprettede, og der altsaa blev ansat flere Lærere, bleve Portionerne mindre og mindre, og i 1886 var hver Portions Størrelse kun omtrent 100 Kr. I 1887 blev Beløbet saa forhøjet med 100,000 Kr., og Portionernes Størrelse gik da op til 121 Kr. Men det gik atter meget hurtigt ned ad paa Grund af flere Embeders Oprettelse, saa at Portionernes Størrelse i 1892 gennemsnitlig kun var omtrent 109 Kr. og i 1894 kun 100 Kr. I Fjor blev, som ærede Medlemmer vide, Beløbet forhøjet med 100,000 Kroner, altsaa til 500,000 Kr. Jeg tillod mig ogsaa den Gang at omtale denne Sag, og jeg har været glad over, at jeg har haft Beslighed til at tale Lærernes Sag her i det høje Ting

og særlig at være Talsmand for de Lærere, der sidde i de smaa Embeder, thi det er særlig disse Lærere, som føle Trykket af den betydelige Nedgang, som er til Stede i Lærernes Indtægter. Jeg tillod mig i Fjor at foreslaa, at man skulde forhøje Bevillingen med 200,000 Kr., og jeg stønner heller ikke rettere, end at der her i det høje Ting var Stemning derfor, og hvis den højtærede Minister havde foreslaaet dette Beløb, tvivler jeg heller ikke paa, at dette Ting vilde have bevilget det, og den højtærede Minister vilde da sikkert ogsaa have kunnet gennemføre det i Tinget her oven over. Smidlertid mente den højtærede Minister ikke at kunne gaa med til højere Tilskud end til 100,000 Kr., og jeg kan da ikke se rettere, end at det er nærmest den højtærede Ministers Skyld, at Beløbet ikke blev større. Nu har jeg tænkt mig, at der kunde have været en Mulighed for, at den højtærede Minister i Aar havde foreslaaet et forhøjet Tilskud, og jeg skal straks sige hvorfor. Det er nemlig saadan, at fra 1886, da Skolelærerembederne sidst bleve omregulerede, og til nu, ere Indtægterne gaaede ganske overordentlig ned. Gennemsnittet af Kapitelstaksterne for hele Landet for de 10 Aar 1876—85 — det er denne Kapitelstakst, der er lagt til Grund for Reguleringen af 1886 — var for Rug 12 Kr. 53 Ore, for Byg 11 Kr. 21 Ore, men den Kapitelstakst, hvorefter Lærernes Løn udbetales i Aar, er i Gennemsnit for hele Landet 8 Kr. 11 Ore for Rug og 8 Kr. 36 Ore for Byg. Der bliver altsaa en Forskel paa en Td. Rug af 4 Kr. 42 Ore og paa en Td. Byg af 2 Kr. 85 Ore. Nu vil enhver af de ærede Medlemmer selv kunne regne ud, hvor stor Nedgangen er, naar jeg oplyser, at i 1886 var der her i Landet 2,949 Landsbylærere og 147 Lærere i Byer, og disse havde i Kornløn 13,549 Td. Rug og 92,600 Td. Byg, og Købstadembederne havde 12,416 Td. Byg. Landsbyembedernes Reguleringssum er saaledes fra 1886 gaaet ned med 323,796 og Købstadembederne med 35,385 Kr. Det vil med andre Ord sige, at naar der i Fjor blev bevilget 100,000 Kr. i Forhøjelse, hvoraf Landsbylærerne omtrent ville faa de 80,000 Kr. og Købstadlærerne de 20,000 Kr., saa ere de 80,000 Kr., som uddeles til Landsbylærerembederne, ikke en Gang ¼ af den Formindstelse i Lærernes Indtægter, som er en Følge af de lave Kapitelstakster. Jeg siger, at af den Grund forekommer det mig, at der nu havde været nogen Grund til at foreslaa et forhøjet Tilskud ogsaa i Aar, og hvis det kunde have været ordnet saadan, hvad maaste vanskeligt kan lade sig gøre, at dette Tilskud kunde have været uddelt til de